

Bedankt voor het downloaden van dit artikel. De artikelen uit de (online)tijdschriften van Uitgeverij Boom zijn auteursrechtelijk beschermd. U kunt er natuurlijk uit citeren (voorzien van een bronvermelding) maar voor reproductie in welke vorm dan ook moet toestemming aan de uitgever worden gevraagd.

Boom

Behoudens de in of krachtens de Auteurswet van 1912 gestelde uitzonderingen mag niets uit deze uitgave worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch door fotokopieën, opnamen of enig andere manier, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

Voor zover het maken van kopieën uit deze uitgave is toegestaan op grond van artikelen 16h t/m 16m Auteurswet 1912 jo. Besluit van 27 november 2002, Stb 575, dient men de daarvoor wettelijk verschuldigde vergoeding te voldoen aan de Stichting Reprorecht te Hoofddorp (postbus 3060, 2130 KB, www.reprorecht.nl) of contact op te nemen met de uitgever voor het treffen van een rechtstreekse regeling in de zin van art. 16l, vijfde lid, Auteurswet 1912.

Voor het overnemen van (een) gedeelte(n) uit deze uitgave in bijvoorbeeld een (digitale) leeromgeving of een reader in het onderwijs (op grond van artikel 16, Auteurswet 1912) kan men zich wenden tot Stichting Uitgeversorganisatie voor Onderwijslicenties (Postbus 3060, 2130 KB Hoofddorp, www.stichting-uvo.nl).

No part of this book may be reproduced in any way whatsoever without the written permission of the publisher.

info@bua.nl
www.boomuitgeversamsterdam.nl

**Beatrice de Graaf en
Niels Drost**

*Poetins tsaristische droom.
Geschiedenis als wapen in
de Russische politiek*
Amsterdam: Prometheus |
2026 | 268 pp. | € 22,99

Poetin als christelijke tsaar tegen Westen in verval

‘Ik kan me mijn land niet voorstellen in isolatie van Europa en wat wij vaak de beschaafde wereld noemen.’ Deze uitspraak van Vladimir Poetin, gedaan in 2000, noemen Beatrice de Graaf en Niels Drost in hun beschrijving van de radicalisering die de Russische leider de afgelopen decennia heeft doorgemaakt. Aan het begin van zijn machtsperiode wilde hij nog dat Rusland als grote mogendheid serieus genomen werd door de VS en door Europa, en probeerde hij zijn invloed zonder brute oorlogen te laten gelden. Maar toen het land steeds meer geïsoleerd kwam te staan en voormalige Sovjetrepublieken via de kleurenrevoluties hun blik al meer naar het Westen keerden, nam Poetin zijn toevlucht tot een strategie en overtuiging waarin Rusland als enig baken van het ware christendom de strijd om orthodoxie, autocratie en nationalisme keihard speelde. Europa was niet langer een gerespecteerde beschaving maar een cultuur van decadentie, nihilisme en verval, waarin enkel het geperverteerde individu de dienst uitmaakt. Aan de hand van toespraken van Poetin beschrijven de auteurs diepgaand, maar in vlotte stijl, hoe de Russische leider godsdienst, ideologie en de geschiedenis van tsaristisch Rusland gebruikt om zijn verhaal kracht bij te zetten. Niet zonder succes. De steun voor Poetin is in eigen land nog altijd groot, en probeer als Europa maar eens een wenkend perspectief tegenover zo’n monolithisch verhaal te zetten.

Lucy Ash

*De wapenstok en het kruis.
De cynische symbiose
tussen Poetin en de
Russische kerk*
Utrecht: KokBoekencentrum
| 2025 | 384 pp. | € 34,99

De Russische kerk in dienst van Poetins agressieoorlog

Onder de titel *De wapenstok en het kruis* schetst voormalig BBC-correspondent in Moskou Lucy Ash de nauwe verwevenheid tussen de Russisch-orthodoxe kerk en het onderdrukkende regime van Vladimir Poetin. Waar de kerk zich onder de dwang van het communisme in de vorige eeuw zeven decennia koest moest houden, is ze onder aanvoering van patriarch Kirill weer opgeleefd maar heeft ze haar vrijheid in wezen ook verloren. Gedetailleerd beschrijft Ash de geschiedenis van de kerk, waarin naast verwevenheid met de wereldlijke macht van de tsaren, toch ook altijd Russen opstonden die zich daartegen verzetten en benadrukten dat het christendom juist voor vrede en vrijheid staat. Ash noemt onder anderen Aleksej Navalny, die in gevangenschap verwees naar Jezus’ Bergrede en citeerde: ‘Gelukkig wie honger en dorsten naar de gerechtigheid, want zij zullen verzadigd worden.’ De auteur kiest duidelijk positie tegen het machtsverband tussen kerk en staat, waar Kirill een belangrijke speler in is: ‘De meedogenloze agressie van de patriarch tegen Oekraïne is in strijd met het op één na belangrijkste gebod van Christus: na God liefhebben, uw naasten liefhebben als uzelf.’